

Helmut K. Anheier: At forstå populismen – fire nye bøger om vreden mod eliterne

Udgivet 14/11/2017 — af Helmut K. Anheier

NY VIDEN – Hvordan skal man forstå den bølge af populisme, der skyller ind over den vestlige verden? Professor Helmut K. Anheier – en af verdens førende forskere inden for sociologi og social filantropi – skriver om fire nye bøger, hvis læsning tilsammen danner et mangfoldigt billede af, hvad han kalder “Vestens aktuelle populistiske øjeblik”. De fire bøger hjælper os med at forstå den aktuelle populisme og ikke mindst, hvordan og hvorfor bølgen er opstået. Samtidig minder læsningen os om, at historien er kontingent – det vil sige ikke tilfældig men forbundet med og afhængig af et væld af faktorer, men aldrig determineret eller uundgåelig. Læs om eliternes svigt, den vaklende globalisering og hvordan reaktionære ideologier har grebet ud efter vælgerne og med succes profiteret af deres vrede. Og om, hvordan det liberale svar er muligt – men ikke sikkert.

BERLIN – Hvordan kan vi danne mening ud af en verden, der det seneste årti trodsigt har udfordret og neget den udbredte antagelse iblandt beslutningstagere og intellektuelle om, at en af følgevirkningerne af Den Kolde Krigs afslutning ville være en en foranderlig global orden?

De fire bøger jeg vil tale om, repræsenterer fire tilgange til at besvare dette spørgsmål. Alle fire tager udgangspunkt i en forudsætning om, at det er nødvendigt at forstå Vestens tab af enhed og sammenhængskraft for at besvare spørgsmålet overbevisende.

Og hver af dem går i kødet på tre centrale problematikker i forhold til, hvad man kunne kalde Vestens nuværende politiske syge.

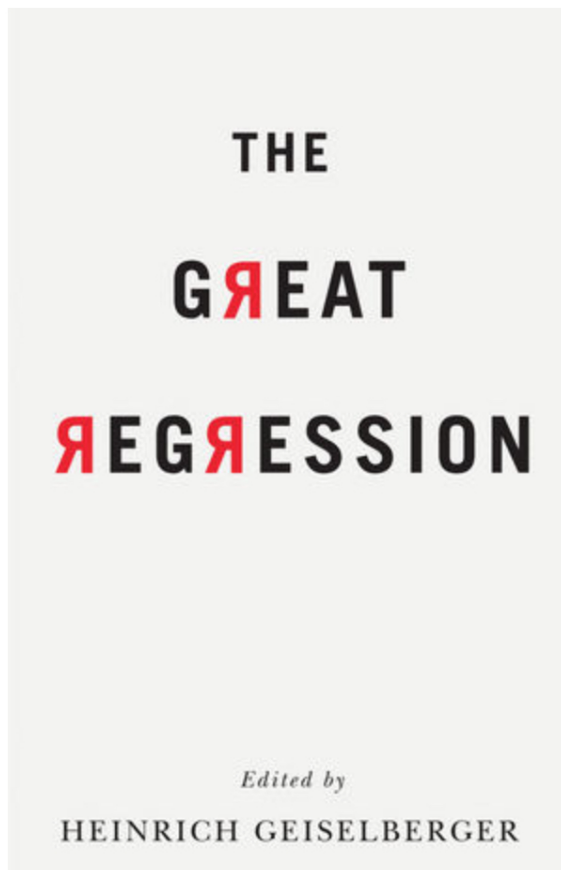
“

Globaliseringen syntes at være i fare sammen med den neoliberale dagsorden – den såkaldte Washington Konsensus. Enkelte kommentatorer som den tyske økonomiske

sociolog Wolfgang Streeck har endda proklameret kapitalismens snarlige endeligt

Den første problematik er den voksende intellektuelle bevidsthed om at **et eller andet er galt** i Vesten. I Heinrich Geiselbergers introduktion til *The Great Regression* citerer han den sene Ulrich Beck: "Først når en verdensorden begynder at bryde sammen, begynder folk at tænke over den."

Bech refererede til den liberale markedskapitalisme, der var den fremherskende orden i "de gyldne 90ere" og et godt stykke ind i 00erne – en tilsyneladende post-historisk periode, der var begyndt med Sovjetunionens kollaps. Vores betingelsesløse tro på denne orden ophørte brat under den globale finanskrisen i 2008.

Den anden problematik er de økonomiske og politiske **elites kollektive svigt** på tværs af lande og regioner. Uanset om elites magt reflekterer dygtighed eller privilegier, præstationsfund eller social arv, er eliten samfundets forvaltere.

Når de begynder at blive for selviske, eller mangle moralsk autoritet begynder borgere at søge andre veje for at få oprejsning, nogle veje mere konstruktive end andre.

Den tredje problematik er reaktionær ideologi. Det vil sige forskellige afskygninger af populisme og ekskluderende nationalisme, der udspringer af følelser som frustration og skuffelse, og som politikere – hovedsageligt fra højrefløjen – har haft let ved at udnytte.

Når folk føler sig hægtet af og forbigået på baggrund af en voksende økonomisk ulighed, reagerer de på deres bitterhed ved at støtte populistiske politikeres fantasifulde agendaer.

Bristepunktet

Der er ingen tvivl om, at verden er anderledes i 2017 end den i 2007. Men hvor præcist befinder vi os, og hvordan nåede vi hertil?

Først og fremmest er det værd at huske på, at freden efter Den Kolde Krigs afslutning ikke holdt længe. Terrortruslen, og gennemførelsen af nye krige i det centrale Asien og Mellemøsten bragte nye usikkerheder med sig. Og derefter standsede de tre årtier med globalisering, hvor Kina brød igennem som verdens anden største økonomiske magt, pludseligt med krakket i 2008.

Den finansielle krise viste sig at blive verdens største økonomiske stresstest siden Den Store Depression og den største udfordring for de sociale og politiske systemer siden 2. Verdenskrig. Ikke nok med at krisen truede de finansielle markeder og valutaer, den blotlagde også en række politiske utilstrækkeligheder og varslede en periode med voksende arbejdsløshed og trængte sociale sikkerhedssystemer.

“

Det vi oplever i dag er intet mindre end de seneste konsekvenser af Oplysningstidens langvarige fejlslutning ... I Mishras udlægning er moderniseringen ikke en historie om konstant voksende velvære og uundgåelig realisering af frihed. Det er en historie om brutalitet og dominans: indenrigspolitisk af en selvisk, bedragerisk elite og internationalt af vestlig arrogance og kolonisering

Globaliseringen syntes at være i fare sammen med den neoliberale dagsorden – **den såkaldte Washington Konsensus**. Enkelte kommentatorer som den tyske økonomiske sociolog Wolfgang Streeck har endda proklameret kapitalismens snarlige endeligt.

Samtidig har i internettet, sociale medier og andre teknologiske fremskridt bragt verden tættere sammen og ændret menneskers måder at kommunikere på for altid. Et paradoks er det i den forbindelse, at selvom mennesker uden tvivl er blevet friere, er de også mindre sikre.

Nogle har reageret på politisk og økonomisk marginalisering ved at tilslutte sig, hvad Streeck kalder *“the great unwashed”* – folk som Hillary Clinton mindeværdigt kaldte en *“basket of deplorables”* – altså mennesker, der ofte er blevet set ned på som mindre dannede og i hvert fald mindre uddannede af eliten. Under denne periode af skelsættende forandringer har globale – eller i det mindste vestlige – eliter tilsyneladende mistet deres drejebog, og med den grebet på folks troskab.

At regne ud hvad – hvis overhovedet noget – kan gøres ved det, kræver en forståelse af hvordan det skete.

Den store vrede

I *Age of Anger* fremfører den indiske essayist og forfatter Pankaj Mishra en usædvanlig og i sidste ende forunderlig diagnose på en sygdom, som tilsyneladende ikke har nogen kur. Mishra undersøger nutiden gennem idéhistorien og konkluderer, at det vi oplever i dag er intet mindre end de seneste konsekvenser af Oplysningstidens langvarige fejlslutning, og de moderniseringsprocesser som den slap løs i verden.

I Mishras udlægning er moderniseringen ikke en historie om konstant voksende velvære og uundgåelig realisering af frihed. Det

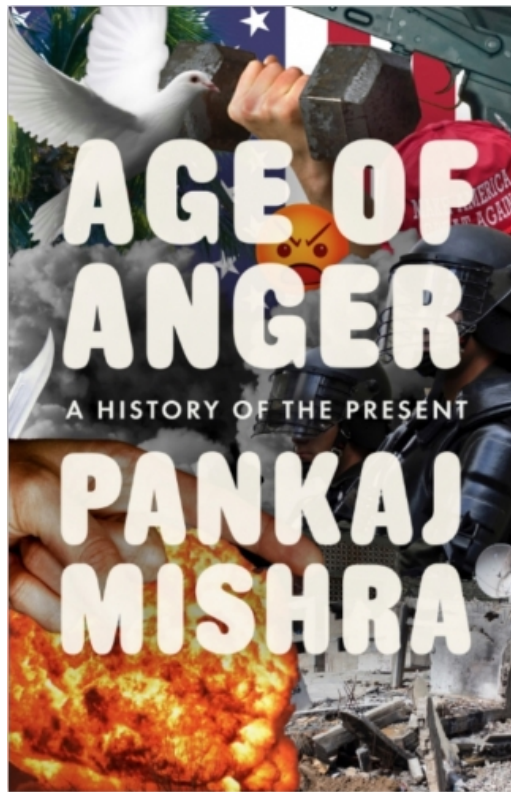
er en historie om brutalitet og dominans: indenrigspolitisk af en selvsk, bedragerisk elite og internationalt af vestlig arrogance og kolonisering.

Mishra forener tænkere som Jean-Jacques Rousseau, Voltaire, Georges Sorel, Johann Gottfried Herder, og Friedrich Nietzsche for at vise, hvor eliterne igen og igen tog fejl og gjorde forholdene værre.

“

Nutiden er ifølge Mishra således en del af en århundredgammel historie om uvidenhed, terror og brutalitet ombåret af Vestens eliter. Han skriver med en brændende pen, og hans argumenter er til tider svidende. Men bogen er også særdeles mangelfuld

Han tegner en **urokkelig linje af ødelæggelse** fra de blodige revolutioner i 1800 og 1900tallet til den endnu mere blodigere fascisme og stalinisme i det 20. århundrede. Nutiden er således en del af en århundredgammel historie om uvidenhed, terror og brutalitet ombåret af Vestens eliter.

Mishra skriver med en brændende pen, og hans argumenter er til tider svidende. Men den er også særdeles mangelfuld. Hans bevisførelse er ujævn og selektiv, det samme er hans læsning af de mange filosoffer og tænkere han rådfører sig med. For Mishra er arven fra Oplysningstiden ikke legemliggjort i nutidens frie, individualistiske og civile samfund, men tværtimod i den selvsk elites perversioner – punktum.

I det Mishra fremfører denne vidtstrakte, upræcise påstand udviser han lille interesse for empiri, og han ulejliger sig sjældent med modargumenter.

For at købe hans påstande vil vi være nødt til gå med til, at den moderne Europæiske Unions integrationsprojekt ligger i

forlængelse af stalinismen (et argument som central- og østeuropæiske populistere ofte fremfører); og at Vestens økonomiske og politiske omdømme udelukkende har været negativt.

På grund af den slags farvede betragtninger er *Age of Anger* i sidste ende en frustrerende bog. Også fordi han nægter at komme med nogen løsninger. Ved at begynde og slutte med vrede, er hans bog i det mindste tro imod sin titel.

De nye reaktionære

I *The Shipwrecked Mind* fremfører Mark Lilla, som forsker i politik ved Columbia Universitet, en mere tankevækkede og afvejet bedømmelse af den aktuelle situation. Også han vender sig mod store tænkeres værker, heriblandt Franz Rosenberg, Eric Vogelin og Leo Strauss, som hver især har reageret på de politiske, sociale og økonomiske forandringer i deres tid som reaktionære, frem for revolutionære.

“

Lillas optik er reaktionære ikke nødvendigvis konservative i politiske forstand. De kan være – og er ofte – radikale, men de opponerer mod modernitetens tendens til at skubbe menneskets institutioner i retninger, som de finder forkastelige og ukloge.

I Lillas optik er reaktionære ikke nødvendigvis konservative i politiske forstand. De kan være – og er ofte – radikale, men de opponerer mod modernitetens tendens til at skubbe menneskets institutioner i retninger, som de finder forkastelige og ukloge.

MERE POV

Genbrug med japansk grundighed

De svømmer mod strømmen og ender således hurtigt med at "forlise". Netop fordi de er ude af stand til at trække tiden tilbage, tjener reaktionære et nyttigt formål, som modpunkt til uovervejede revolutionære. Deres idealisering af fortiden hjælper med at forme nutiden – eller i det mindste vores forståelse af den.

Reaktionære kan lide at stille det retrospektive spørgsmål: "Hvad hvis? ..." Og som Lillas fortræffelige kapitler om Reformationen viser, er det et spørgsmål der sætter læseren eller tilhøreren i gang med at gøre status intellektuelt.

Hvordan ville den vestlige civilisation f.eks. have udviklet sig, hvis Martin Luthers teser havde udløst en reform af katolicismen i stedet for at afføde protestantismen? Trediveårskrigen ville med sikkerhed ikke have hærgnet Europa i det 17. århundrede. Men en mere omfattende mulighed er, at uden protestantismens etik om arbejde, ville kapitalismen ikke have udviklet sig, som den gjorde.

Luthers eget land – Tyskland – ville måske ikke eksistere i dets nuværende form. Og kolonialismen, som berigede Europa og især England, kunne meget vel have taget en helt anden kurs.

Men er sådan en historisk øvelse brugbar i forståelsen af verden, som den ser ud i dag?

“

dag fylder reaktionære intellektuelle og forfattere i Frankrig, såsom Érik Zemmour og Michel Houellebecq det narrative vakum. Det samme gør Marine Le Pen fra Front National på den yderste højrefløj, for slet ikke at nævne de konservative tænkere i USA, som har kastet deres hatte i retning af et "alternativt højre"

Tag Lillas afsnit om Frankrig i betragtning. Siden de sene 1960ere har Frankrig gennemgået forandringer, "som næsten ingen er glade for, og hverken de venstreorienterede intellektuelle eller mere midtsøgende politikere synes at være i stand til at adressere dem tilfredsstillende." Historien fortæller os, at når det sker vil

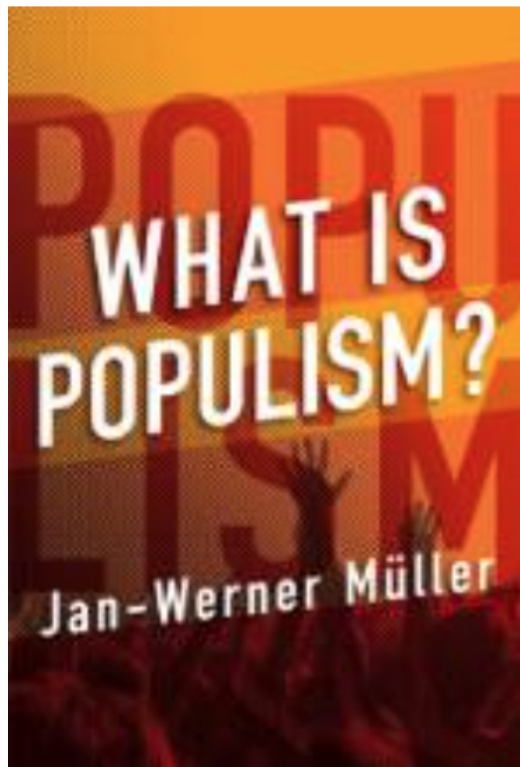
reaktionære fylde det politiske tomrum, ved at fremsætte en dagsorden og et alternativt verdenssyn for at imødekomme offentlighedens dybtliggende utilfredshed.

I dag fylder reaktionære intellektuelle og forfattere i Frankrig, såsom Érik Zemmour og Michel Houellebecq det narrative vakum. Det samme gør Marine Le Pen fra Front National på den yderste højrefløj, for slet ikke at nævne de konservative tænkere i USA, som har kastet deres hatte i retning af et "alternativt højre".

Tydeligvis kan reaktionære politikere være lige så konsekvente som revolutionære politikere, især når reaktionære gør brug af moderne former for kommunikation. Som nutiden og tidligere populistiske tider har lært os, kan avancerede metoder altid blive brugt til atavistiske ideer.

Det populistiske sind

Reaktionære intellektuelle er ofte kun et skridt fra at være populist, eller i det mindste fra at blive opfanget af populistiske ideologier. Men hvad definerer den populistiske overbevisning?

Det er spørgsmålet forskeren i politik ved Princeton University, Jan-Werner Müller, forsøger at besvare i bogen, *What is populism?*

Müller argumenterer for, at populisme sin rodform er at finde i lande som Polen, Rusland og Ungarn, hvor demokratiet ikke er særlig udviklet, men også i udviklede demokratier, som USA, Frankrig, Tyskland, Finland og Østrig. Hans bog giver en kort og jargonfri analyse af fænomenet, såvel som en udførlig definition af begrebet.

“

At vinde de utilfredse stemmer tilbage vil kræve realpolitikker, der adresserer borgernes bekymringer direkte. Indrømmet – dette er et langstrakt projekt, og dets succes afhænger af, hvorvidt og hvordan populisternes bølger støder på grund i den politiske virkelighed

Populister "insisterer på, at kun de er legitime repræsentanter" for "folket", forklarer Müller. De er "antielitære" og "antipluralistiske," og deres positioner er "immune over for empirisk modargumentation." Deres eneste interesse i de demokratiske processer er at blive "bekræftet i hvad de allerede har bestemt skal være det ægte folks egentlige ønske."

Og populisternes deltager gerne i en erobring af statsapparatet, i en massiv brug af klientelisme (ansættelse af nære familiemedlemmer eller forretningsforbindelser f.eks.) og korrupsion, ligesom de gerne undertrykker kritisk opposition fra civilsamfundsaktører (medier, græsrodder, vagthunde, borgerrettighedsbevægelser m.m.).

Udover at give en klar forklaring på populismen tilbyder Müller en anbefaling som "forsvarerne af det liberale demokrati" kan anvende. I hans perspektiv bør anti-populister identificere og lukke de "huller", der findes i den demokratiske repræsentation, som populisternes ofte udnytter.

At vinde de utilfredse stemmer tilbage vil med andre ord kræve realpolitikker, der adresserer borgernes bekymringer direkte. Indrømmet – dette er et langstrakt projekt, og dets succes afhænger af, hvorvidt og hvordan populisternes bølger støder på grund i den politiske virkelighed.

“

nutidens liberale demokratier føler borgerne sig i stigende grad magtesløse, og det har gjort dem kyniske over for selve systemet

Men netop derfor er det en forkert strategi at fokusere på, hvorfor Ungarns premierminister, Viktor Orbán eller USA's præsident Donald Trump er uegnet til deres embede, eller hvor meget skade de kan påføre verden. Det er bedre at fokusere på de politiske følgevirkninger, og at snakke ærligt om kilderne til offentlighedens utilfredshed, som Emmanuel Macron gjorde, da han mod forventning vandt det franske præsidentembede dette forår.

Demokratiets autoimmune lidelse

The Great Regression er en samling essays af forskellige forfattere, der tilsammen tegner et mangesidigt blik på kulturelle, politiske og økonomiske anliggender. I 'Demokratiets træthed' forsøger den indisk-amerikanske antropolog, Arjun Appadurai, at forklare, hvorfor det liberale demokrati mere og mere bliver afvist til fordel for populistiske og autoritære principper. Han observerer, hvordan populistiske ledere har lagt vægt på kulturel suverænitet. I Rusland er opråbene for et "forenet kulturelt rum" ikke ulig, hvad man nu hører i Tyrkiet, Indien, nogle europæiske lande og USA.

I en globaliseret verden er økonomisk suverænitet ikke længere et relevant grundlag for national suverænitet, hævder Appadurai. Som sådan er populistiske ledere vant til at "love national renelse, som en vej mod global politisk magt."

Men mens vælgere til et vist punkt bakker op om populisternes krav om "renselse", bruger de måske også deres stemme som vej "ud" af demokratiet.

“

Når populistiske ledere forkaster demokratiet, fordi det hindrer deres jagt på magten, er deres støtter klare ofre for "demokratisk træthed"

Som økonomen Albert O. Hirschmann demonstrerede i sin bog fra 1970, *Exit, Voice and Loyalty*, kan vælgere som er utilfredse med demokratiet, enten søge at trække sig ud af det, eller forsøge at ændre det. Appadurai konkluderer, at når populistiske ledere forkaster demokratiet, fordi det hindrer deres jagt på magten, er deres støtter klare ofre for "demokratisk træthed." For ledere og deres støtter er det nationale hegemoni en fælles sag.

I essayet "Flertalsstyrets fremtider" adresserer den bulgarske forsker i samfundsvidenskab, Ivan Krastev, det liberale demokratis paradokser i en stadig mere globaliseret verden. I nutidens liberale demokratier føler borgerne sig i stigende grad magtesløse, og det har gjort dem kyniske over for selve systemet, noterer han. Resultatet af dette er, at frie valg, som sikrer inkluderingen af minoritetsgrupper, også er begyndt at nedbryde etablerede vælgerblokke, i takt med at arbejderklasse- og landområdevælgere bliver mere modtagelige over for højrefløjbevægelser og populistiske partier.

Et andet paradoks er, at den populistiske drejning i store træk får næring fra venstrefløjens traditionelle vælgere. På grund af en demografisk forandring og en mærkbar "revolution af indvandring" frygter arbejderklassevælgere for, at deres morale orden smuldrer omkring dem. Ifølge Krastev er det opfattelsen af denne normative trussel, snarere end det er reelle begivenheder, som afføder fjendtlige reaktioner mod udefrakommende af den type man ser i mange europæiske landes reaktion på tilstrømningen af flygtninge.

“

De flertalsstyrede regimer, der er opstået i Ungarn, Polen og andre steder besidder en række fællestræk, ikke mindst adskillelsen af liberalisme og demokrati, og en demontering af de institutioner, der kontrollerer og balancerer udøvelsen af magt

Populisme manifesterer sig nok forskelligt fra land til land. Men som Krastev illustrerer, har de flertalsstyrede regimer, der er opstået i Ungarn, Polen og andre steder en række fællestræk, ikke mindst adskillelsen af liberalisme og demokrati, og en demontering af de institutioner, der kontrollerer og balancerer udøvelse af magt.

MERE POV

Danmarks Omdømme: Den måske mest effektive rebranding-kampagne i nyere tid

Uindfriede løfter

I et andet essay, "De undertryktes genkomst som begyndelsen på enden af den neoliberale kapitalisme," sender Wolfgang Streeck en nærmest leninistisk byge af skældsord afsted mod samtiden. I hans

optik var frembrydningen af neoliberalismen, inklusiv etableringen af frie markeder og globalt ledede systemer, uundgåelige.

Problemet er at neoliberalismen ikke opfyldte sine løfter. I stedet muliggjorde den liberale orden overgangen til et post-demokrati og en tidsalder af postfaktuel politik, hvor magthaverne benytter sig af eksperter, der via løgne bliver brugt til at sikre folkelig opbakning og få modstanderne gjort tavse.

Streeck ser denne proces som værende begyndt længe før "*fake news*" og foragten for eksperterne, som var drivkraften bag Storbritanniens Brexit og valget af Trump i USA. Tilbagekomsten af "*the great unwashed*", der har byttet den politiske apati ud med valgurnerne, i særdeleshed efter den finansielle krise i 2008, er beviset på en omfattende generel utilfredshed med globaliseringen og den neoliberale fortælling.

“

Streeck betragter populismebegrebet som en måde at afvise en ny opposition på, samtidigt med at begrebet bekræfter den liberale internationalisme og globale kapitalismes autoritet ... I sidste ende konkluderer Streeck, at "antinational efteruddannelse fra oven afføder antielitær nationalisme fra neden." Projekter såsom europæisk integration kan kun blive en succes med støtte fra borgerne; de kan ikke påtvinges projektet

Streeck finder ikke selve populisme-terminen særlig anvendelig eller nyttig, når man skal se på disse vælgere over en bred kam. Fordi begrebet overser de internationale elites manglende evne til at se "de undertrykte tilbagekomst", påpeger han.

Streeck betragter populismebegrebet som en måde at afvise en ny opposition på, samtidigt med at begrebet bekræfter den liberale internationalisme og globale kapitalismes autoritet. Dermed siger han ikke, at han tror, at populisterne er i stand til at bringe kapitalismens krise til ende. Tværtimod vil de blot komplicere den nuværende "overgangsperiode."

I sidste ende konkluderer Streeck, at "antinational efteruddannelse fra oven afføder antielitær nationalisme fra neden." Projekter såsom europæisk integration kan kun blive en succes med støtte fra borgerne; de kan ikke påtvinges projektet. Ligesom Müller anbefaler Streeck den politiske elite at fokusere mindre på det populistiske skræmmebillede og mere på de genopvakte vælgerskarer.

Fra historien til fremtiden

Alle fire bøger er yderst læseværdige og ikke læsset alt for voldsomt med tung jargon. De er bedst når deres påstande er fokuserede og tilbageholdne, som i Appadurais og Krastevs essays, og svagest når de gaber over for meget, som i Mishras tilfælde.

Overordnet set ville mere "hvad hvis" tænkning i samme stil som Lilla være kærkomment. Ikke kun for at tage kontrafaktiske realiteter med i betragtningen, men til at forstå hvor tingene begyndte at gå skævt i vesten.

“

er skulle være en bøde for at bruge ord så som "nødvendigvis" og "nødvendigt" i historieskrivning. Få begivenheder eller udviklinger er nogensinde nødvendige eller uundgåelige, fordi menneskets historie ikke klæber sig til en jernlov, der ingen plads levner til alternativer

Under læsningen af disse bøger bliver man mindet om den store russisk-amerikanske økonom, som på glimrende vis bemærkede at der skulle være en bøde for at bruge ord så som "nødvendigvis" og "nødvendigt" i historieskrivning. Få begivenheder eller udviklinger er nogensinde nødvendige eller uundgåelige, fordi menneskets historie ikke klæber sig til en jernlov, der ingen plads levner til alternativer.

Den globale finansielle krise var f.eks. ikke 'nødvendig' eller uundgåelig; den kunne være blevet forhindret med bedre finansiell styring.

Ligeledes var det arabiske forår ikke dømt til fejle; bedre diplomati kunne have medvirket til et bedre udfald. Selv Adolf Hitlers udnævnelse som kansler i Tyskland i 1933 var ikke uundgåelig, når man tager i betragtning, at nazistpartiet kun fik en tredjedel af stemmerne under forbundsvalget i 1932. Hitlers vej til magten var tilskyndet af et ekstremt vovemod fra den politiske elite i Tyskland på det tidspunkt. Og resten er historie, som man siger.

“

Man bør udvise forsigtighed, når man forudsiger vestens fald, afslutningen på kapitalismen eller det liberale demokratis undergang. Eliterne har uden tvivl fejlet i den henseende det sidste kvarte århundrede, men de behøver ikke blive ved med at fejle i fremtiden

Af samme grund bør man udvise forsigtighed, når man forudsiger vestens fald, afslutningen på kapitalismen eller det liberale demokratis undergang. Eliterne har uden tvivl fejlet i den henseende det sidste kvarte århundrede, men de behøver ikke blive ved med at fejle i fremtiden.

Beviset for det er at finde i hvert et eksempel på et samfund der korrigerede sin kurs.

I USA blev positiv særbehandling etableret for at råde bod på landets arv fra slaveri og raceadskillelse. I Europa blev EU skabt for at bryde ud af en lang historie af nationalistisk had og krig. I Sydafrika blev apartheid i sidste ende afskaffet på en måde, der havde til hensigt at forsonet et hvidt mindretal med et sort flertalstyre. I Tyskland forberedte *Ostpolitik* vejen for Berlinmurens fald. I Spanien clearede diktatoren Francisco Francos død vejen for et dynamisk, konstitutionelt demokrati. Argentina og Grækenland fulgte samme spor, efter at deres regerende juntaer kollapsede. Og i Canada har regeringen opretholdt en nationalt enhed igennem kompromisser med Québécois separatistbevægelser.

Ofte har eliter gjort en positiv forskel i verden, og somme tider har de ikke. Af og til har de handlet på måder der har forhindret en

kulturel strømning eller beskyttet traditionelle kilder til identitet og adresseret politiske kvaler.

Det er forståeligt, at mange mennesker føler en stigende skrøbelighed og følelse af at være udsatte, både når det gælder deres arbejde og deres identitetsfølelse, når de skal beslutte sig for, hvem de skal betro ansvaret for samfundets forvaltning til – og det er derfor også forståeligt, at mange hopper på det tog af perfiditeter, som ruller afsted lige nu. Men det er ikke den eneste mulige vej fremad.

Heinrich Geiselberger (redaktør), [The Great Regression](#), Polity, 2017

Mark Lilla, [The Shipwrecked Mind: On Political Reason](#), New York Review of Books, 2016

Pankaj Mishra, [Age of Anger: A History of the Present](#), Penguin, 2017

Jan-Werner Mueller, [What is Populism?](#), University of Pennsylvania Press, 2016

© Project Syndicate PS On Point Global Bookmark og POV International.

Oversat til dansk af Kristian V. Jensen – redaktion for POV International af Annegrethe Rasmussen.

Topillustration: Globale udfordringer – Pixabay.

Kan du lide POV formatet, så skulle du tage at [klikke her og like vores Facebook-side](#). Her får du også alle links til vores nye artikler. Del os gerne med andre. Du kan også tegne et abonnement til 20 kr. om måneden via PayPal under 'Hold POV.International i live' eller via din netbank. Vores kontonummer er: 3409 12107307. Du kan også donere til hele POV.International via MobilePay på 40 12 19 68. Vi udkommer uden annoncer og modtager ikke mediestøtte.

Helmut K. Anheier

Professor i sociologi og forskningsdirektør

Helmut K. Anheier er leder af Hertie School of Governance i Berlin og professor i sociologi. Hans forskning fokuserer på indikatorsystemer, social innovation, kultur, filantropi og organisatoriske studier. Anheier er også chef for universitetets årlige 'Governance Report' (Oxford University Press). Han indgår også i den akademiske ledelse af Heidelberg Universitet, hvor han er akademisk direktør ved Center for Social Investering. Anheier er ph.d. fra Yale University 1986, hvorefter han var seniorforsker ved Johns Hopkins Universitets Institut for Politiske Studier, professor i offentlig politik og social velfærd ved University of California, Los Angeles (UCLA), Luskin School of Public Affairs, Centennial Professor ved London School of Economics and Political Science (LSE) samt professor i sociologi ved Rutgers University. Anheier er forfatter til over 450 publikationer, mange i førende tidsskrifter, og har modtaget en række internationale priser. Før han påbegyndte sin akademiske karriere, arbejdede han som 'Social Affairs Officer' i De Forenede Nationer. I 2006 grundlagde han sammen med Lord Dahrendorf og Anthony Giddens "Center for Civilsamfund og Europæisk Integration". Anheier anses som verdens førende forsker indenfor netværksteori, filantropi og Non Governmental Organizations. Et komplet CV [kan læses her](#).

TAGS: AGE OF ANGER ALBERT O. HIRSCHMANN

ELITER EXIT FINANSKRISEN FORSKNING

HEINRICH GEISELBERGER HELMUT K. ANHEIER

IVAN KRASSTEV JAN-WERNER MÜLLER LIBERALISME

LIBERALT DEMOKRATI MARK LILA PANKAJ MISHRA

POPULISME SOCIOLOGI THE GREAT REGRESSION

THE SHIPWRECKED MIND ULRICH BECH

VOICE AND LOYALTY WASHINGTON KONSENSUS

WOLFGANG STREECK

ANBEFALET TIL DIG

Annegrethe Rasmussen: Præsident Trump har et års fødselsdag – hvad har vi lært?

Annegrethe Rasmussen: Et amerikansk parti mister sin sjæl

Trump bygger mere end en mur

F Ø L G P O V

Synes godt om

Del

49 tusind personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Follow @pointofviewint

S T Ø T P O V

POINT of VIEW International modtager ikke mediestøtte, bruger ikke banner- eller pop-up-reklamer og har ikke nogen betalingsmur.

Hvis du ønsker at støtte vores arbejde, kan du gøre det ved at abonnere, donere et enkelt beløb eller honorere den enkelte skribent via hendes eller hans MobilePay. Skribenternes numre er oplyst i infoboks under teksterne.

Støt POV med MobilePay

Støt POV's arbejde med en flad tyver (eller mere) og et enkelt klik på logoet nedenfor eller via nummeret her: **MobilePay 40 12 19 68**

Støt POV som abonnent

Nedenfor kan du vælge at støtte POV med et fast månedligt beløb på 20, 100 eller 1000 kr. via PayPal. Aftalen kan til enhver tid opsiges med øjeblikkelig virkning.

Donations-niveau
Glad bruger : 20.00 DKK pr. måned ▼

Abonner

